

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Aflyser

SSF aflyser sine arrangementer et stykke henad vejen i maj.

Forlig

Indfødsrets-bestemmelserne for danske sydslesvigere er glædeligvis blevet suppleret.

Landsmøde

SSW gennemfører sit lands-/opstillingsmøde den 8. maj med negativt-testede kandidater og medlemmer.

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 4

Læs mere på KONTAKT side 4

SSF HUSUM AMT

Fenja Grünwald. (Privatfoto)

Nyt ansigt på sekretariatet

Pr. 15. maj er Fenja Grünwald ansat som kontorassistent på SSFs sekretariat i Husum. Fenja Grünwald møder med en alsidig kontorerfaring i bagagen. Hun har blandt andet arbejdet med bogholderi og andet kontorarbejde i et firma i Tinglev og har også en overgang været ansat i Skoleforeningens økonomiafdeling. Fenja Grünwald efterfølger Manuela Degen, som efter syv år i Husum skiftede til SSFs bogholderi i Flensborg i begyndelsen af året.

ph

SSF

Abo-interesseret?

I mandags har Kulturafdelingen sendt den nye teater- og koncertbrochure 2021/2022 ud til abonnenterne, og torsdag den 6. maj sendes brochuren via indstik i Flensborg Avis ud til alle SSF-medlemmer. Løssalget starter den 17. maj.

Også i år er det udelukkende SSFs bysekretariat i Flensborg, der står for abonnementsalget. Alle andre sekretariater og Aktivitetshuset kan først booke arrangementer fra den 17. maj, når løssalget begynder.

Spørgsmål vedr. abonnement besvares på +49 461 144 08 125 og gaby@syfo.de

SLESVIG & HUSUM

"Et mindretals ansigter" på tur

Der er kommet flere til. Her et uddrag af deltagerne ved »Et mindretals ansigter«. (Foto: Martin Ziemer)

Projektet "Et mindretals ansigter" er i kommende uge i Slesvig og Husum. Tirsdag den 4. maj stiller SSF op på Slesvighus, og torsdag den 6. maj på Husumhus, så flere har mulighed for at være med.

Projektet går i grove træk går ud på, at SSF tager portræt-fotos af talrige mindretalsfolk. De giver samtidig også nogle personlige udsagn om, hvorfor de er med i mindretallet, og hvad de godt kan lide ved mindretallet. Alle er velkomne. Ansatte, ildsjæle, stille slidere, dem i rampelyset, menige medlemmer, passive brugere, unge, gamle, halvgamle, mænd, kvinder, dem fra Flensborg, Slesvig, med eller uden sprogkendskaber, og så videre...

Vil du også være med? Send en mail til Rasmus Meyer (ram@syfo.de) eller Martin Ziemer (mail@martinziemer.com).

CORONA

Billederne tages kun i lokaler, hvor Corona-restriktionerne kan overholdes, så man ikke er til fare for nogen – eller udsættes for noget. På grund af Corona er det vigtigt, at man aftaler tid forinden.

MIKKELBERG

Sælger ud af bogbestanden

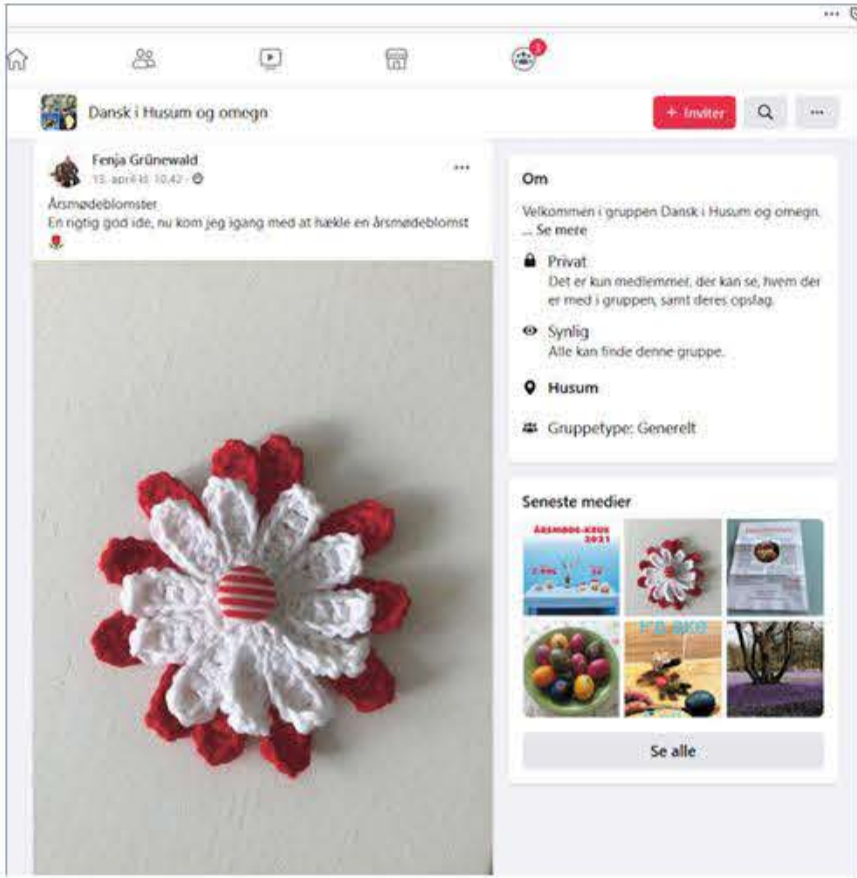
Mikkelberg rydder op for at gøre plads til nyt. Det indbefatter også den bogsamling, som grundlæggerparret på Mikkelberg, Dinne og Henry Buhl, har efterladt sig. Mølleboligen er ved at blive istandsat for i første omgang at kunne huse en café og et møderum. De bøger, som har med kunst og dermed Mikkelbergs virke som kunstsamling og udstillingssted at gøre, er blevet sorteret fra og skal være del af stedets fremtidige bibliotek for besøgende. Den Slesvigske Samling har modtaget de bøger, som er af relevans for den slesvigske historie, og som den ikke i forvejen havde. Resten af Buhl-parrets bibliotek ligger nu fremme i møllen på 1. sal. Besøgende inviteres til at se, om der er noget, der passer hjem til reolen eller natbordet. Der betales med et lille bidrag i gavekassen.

LBC

Der er bogudsalg på Mikkelberg. (Foto: Mikkelberg)

ÅRSMØDEBLOMSTER

Fenja Grünwalds hæklede årsmødeblomst på Facebook. (Foto: Screenshot)

Tænk hvis vi havde tusind af dem!

Den flotte, hæklede blomst på billedet dukkede op på Facebook i begyndelsen af april. Inspireret af de frø til rød-hvide årsmødeblomster, SSF Husum Amt havde sendt ud til medlemmerne, har Fenja Grünwald hæklet en årsmødeblomst. Amtsstyrelsen håber, medlemmerne vil tage udfordringen op og fremstille bunker af blomster. Hæklede, syede, strikkede. Klippe-klistrede i papir eller måske loddet sammen af gamle coladåser, der jo også er rød-hvide. Det er nemlig det eneste kriterie for at være med: Røde og hvide farver. Om

blomsterne så er fremstillet af det ene eller det andet, og om de er fotografiske 3D-gengivelser eller impressionistiske fantasifostre, er lige meget. Blomsterne samles sammen, knyttes i kæde og hænges op på Husumhus på årsmødesøndagen. Måske er der nok til at nå rundt om huset, måske til at nå fra flagstangens top til fortovet, måske til fem gange rundt om salen. Derfor denne opfordring til medlemmerne: Lav bunkevis af blomster. Aflever dem til den lokale distriktsformand eller på sekretariatet i Husum.

Peter Hansen, amtskonsulent

UGLEHERRERED

Bededag i Vanderup

Ugleherred Menigheds bededags-gudstjeneste finder sted i Vanderup sognekirke fredag den 30. april kl. 19 – med vægt på bøn, som det udtrykkes i fadervor og hos Frans af Assisi. Ligesom deltagerne skal høre en taizé salme. Ronald Risvig er præst og leverer

korte refleksioner undervejs, hvor der bliver plads til stilhed og egen refleksion. Anne Marie Henriksen er organist, og Carolin Methmann kirkesanger.

GUDSTJENESTER

4. s.e. påske, 2. maj, Joh. 16, 5-15

Dedsbøl Apostelkirke	10	Schmidt
Egernførde	15	Vogel
FL Ansgar Kirke	10	M. Jørgensen
FL Helligåndskirken	10	H. Jørgensen
FL Sct. Hans	10	Strelow
FL Sct. Jørgen	10	Egeris
Hanved	10	Böll
Harreslev	11.30	Böll
Kappel	11.30	Nielsen
Lyksborg	10	Thun
Rendsborg	11.30	Brask
SL Ansgar	10	Olesen
Sørup Sognekirke	9.30	Mogensen
Tarp	10	afloserpræst
Tønning	11	T. Jørgensen
Valsbølhus	10.30	Jacobsen
tilmelding for 1.5. kl. 15 på 04639-782402 eller lac@lacour-skovlund.de		
Vesterland/ Skt. Niels	10.30	Hansen

KOBBERMØLLE INDUSTRIMUSEUM

Et blik ind i særudstillingen. (Foto: Kobbermølle Industrimuseum)

Genåbner den 1. maj

Kobbermølle Industrimuseum byder velkommen efter længere tids nedlukning lørdag den 1. maj. Frem til udgangen af oktober vil museet være åbent onsdag-søndag kl. 13-17. I dette tidsrum er det fortsat muligt at se museets omfattende og informative 1920-2020 særudstilling „Vi blev skåret igennem – Kobbermølle 1920“. Denne belyser udførligt afstemningstiden og afstemningen samt grænse-dragningen og dennes virkninger for Kobbermølle og nærmeste omegn. Med dette fokus adskiller den sig fra andre af de 1920-udstillinger, der fortsat vises. Find bl.a. ud af, hvorfor

grænsen kunne være kommet til at gå midt igennem museets ene hal.

GRUPPER

Indtil videre må museet ikke modtage grupper til en rundvisning. Myndighederne har endnu ikke besluttet, hvornår dette igen er muligt, antageligt først fra 3. kvartal. Men grupper på mindst 8 voksne kan allerede nu uforpligtende aftale en tid for et senere besøg med rundvisning på dansk eller tysk. Dette naturligvis med forbehold for, at myndighederne til den tid igen tillader museerne at modtage grupper.

Gruppebesøg vil, når dette igen er tilladt, være muligt på alle dage og tidspunkter efter ønske. Tilmelding sker bedst pr. mail museum@kabelmail.de eller telefonsvareren på 0461-407 71 25. Der bør afsættes halvanden til to timer til et besøg. Entréen er fortsat 5 € for voksne og 2 € for børn – for grupper er dette inkl. rundvisning. Aktuelle informationer findes på museets hjemmeside www.industriemuseum-kupfermuehle.de

SIMON FABER

Simon Faber, der er leder af Genforeningssekretariatet i Aabenraa, holder mandag den 3. maj online-foredrag om fejringen af 100-året for Genforeningen, der til sommer afsluttes med H.M. Dronning Margrethes besøg i Sønderjylland. (Foto: Tim Riediger)

Online-foredrag om 2020-fejringen

Grænseforeningen fortsætter foredragsrækken 'Grænselandet i 100 år'.

Mandag den 3. maj kl. 19.30 holder Simon Faber, der er leder af Genforeningssekretariatet i Aabenraa, online foredrag om, hvordan han har oplevet genforeningsåret 2020, der kom til at gå meget anderledes end planlagt, og som afsluttes til juni med Dronningens besøg i Sønderjylland. Hør ham fortælle om genforeningsåret 2020, der blev ramt af Corona-pandemien, og nu afsluttes med Dronningens besøg i grænselandet til juni på <https://graenseforeningen.dk/> I 2020 var det 100 år siden, at en af de helt skelsættende begivenheder i danmarkshistorien fandt sted: Sønderjyllands genforening med Danmark i 1920. Men de festligheder, der var

planlagt over hele Danmark i den forbindelse, har i stort omfang måtte aflyses eller udskydes på grund af Corona-pandemien. Dog nåede hele 700 arrangementer at blive afholdt. Simon Faber siger: "100-året for Genforeningen har krydset klinger med den samtidige pandemi. Noget blev aflyst, meget blev tilpasset, og slutspurten har vi til gode. Men med pandemien blev også selve jubilaren, den gældende grænse, anskueliggjort med ny tydelighed. Balancepunkter har rykket sig, og nationale forskelle har vist sig som langt mere substantielle, end de fleste havde forventet. Det har været spændende at følge i det år, der er gået".

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis. Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Rasmus Meyer, Bernd Engelbrecht

Dansk Generalsekretariat, Nørregade/Norderstr. 76 24939 Flensborg Telefon 0461/14408 120 eller 14408 122 Internet: www.syfo.de e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag. Bezugspreis ist im Mitgliedsbeitrag enthalten.

SSF

Aflysninger i maj

Da der intet nyt er fra regeringen, der peger mod en kulturel genåbning i starten af maj, ser SSF sig nødsaget til at aflyse:

- Sønderjyllands Symfoniorkesters fælleskoncerter for skolelever den 5. maj,
- Egnsteater Undergrunden med "Noget om at blive grebet" den 6. maj på Flensborghus,
- Jazz på Flensborghus med Rosalia De Souza/ Jonas Johansen Brazilian Project den 7. maj i Tyske Hus/

- Deutsches Haus i Flensborg,
- Sønderjyllands Symfoniorkesters familiekoncert den 8. maj i Tyske Hus/ Deutsches Haus i Flensborg,
 - og børneteater med Teatret Fyr og Flammen og forestillingen "Nattergalen" den 10. maj.
- SSF ser frem til at gennemføre de danske årsmøder på en eller anden måde i slutningen af maj.

Nina Lemcke, SSF-kulturkonsulent

KURSKULTUR

ARRANGEMENTET SIMULTANTOLKES
DIE VERANSTALTUNG WIRD SIMULTAN GEDOLMETSCHT

6.5.21
16.30-18 h

Tilmelding inden
Anmelding vor dem
3.5.2021
kulturregion@region.dk

Digitalt kultur- og netværksmøde
Digitales Kultur- und Netzwerktreffen
via zoom

KursKultur 2.0 finansieres af midler fra Den Europæiske Fond for Regional Udvikling

Digitalt kultur- og netværksmøde

Interreg-projekt KursKultur 2.0 og Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig inviterer til digitalt kultur- og netværksmøde torsdag den 6. maj kl. 16.30-18.

Den digitale konference oplyser om, hvordan digitale projekter organiseres, og hvilke rammebetingelser det kræver. Desuden får man tips til, hvordan man kick-starter kreativiteten og har mulighed for at udveksle erfaringer med dansk-tyske projektaktører om kulturens tilgængelighed i coronatider.

Til kultur- og netværksmødet den 6. maj kl. 16.30-18 via zoom kræves tilmelding inden den 3. maj på kulturregion@region.dk

Arrangementets hovedpunkter simultantolkes. I breakout-rooms understøtter medarbejdere og tolke med oversættelsen. Zoom-linket bliver tilsendt inden konferencen via mail. KursKultur 2.0 bliver støttet af Interreg Deutschland-Danmark med midler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling. Man kan læse mere om Interreg Deutschland-Danmark på www.interreg5a.eu.

OPLÆG

Karen Qvist, Aarhus Volume fortæller om, hvordan digitale projekter kan organiseres, og hvilken struktur har man brug for.

- Mads Urup Paasch fra Myfilm Sønderborg orienterer om en verden fuld af visuelle muligheder og tips til livestream-arrangementer og konkrete eksempler på succesfuld gennemførelse. Husk at vælge breakout-room 1, 2, 3 eller 4 om kunst og kultur i spændingsfeltet mellem fysiske og virtuelle møder, og med tips fra coronatiden om kulturens tilgængelighed og nye tiltag, inden konferencen ved tilmelding. Se mere under på nettet under "digitalt kultur og netværksmøde".

•BREAKOUT-ROOMS

- 1: Elisa Priester giver indblik i KursKultur 2.0-projekt Soundmap. Hun arbejder som teaterproducent og teaterpædagog og leder teaterskolen i Flensborg.
- 2: Stela Korljan orienterer om Kulturaftalens danseprojekt. Hun er danser og koreograf med krop og sjæl.
- 3: Birgitte Boelt fortæller om kulturaftalens filmprojekt, arbejder på UC Syd i Haderslev og har været aktivt involveret i mange dansk-tyske projekter.
- 4: Henrietta Langholz og Karsten Wiesel taler om iværksætterprojekt Kritzelei og om, hvordan det er at starte sin egen virksomhed og derefter ramme ind i coronakrisen.

PÅ INFORMATIONSTUR I.

Dirschauer i Sønderborg

Forleden var SSW-landdagsmedlem Christian Dirschauer på informationsbesøg hos Sønderborg Kommune, hvor han var i grænseoverskridende dialog med Sønderborgs borgmester Erik Lauritzen.

I et stykke tid har Corona-tallene i de danske kommuner nord for grænsen været lave.

Det var Dirschauer derfor magtpåliggende gennem førstehåndssamtaler at få mere at vide om, hvordan man tackler pandemien i Danmark.

Også grænselukninger og grænsependlernes situation blev der talt om – samt den danske regerings infrastruktur-program og bestræbelserne på en fast broforbindelse mellem Als og Fyn.

Sønderborgs borgmester Erik Lauritzen og SSW-landdagsmedlem Christian Dirschauer havde et afslappet informationsmøde. (Foto: privat)

PÅ INFORMATIONSTUR II.

Dirschauer i kirke

SSW-landdagsmedlem Christian Dirschauer kiggede på sin informationstur sidst - denne gang på hjemmebane i egen valgkreds og egen menighed - også forbi i Skt. Hans Kirke i Flensborg, hvor han mødte Skt. Hans og Adelby danske menighedens nye præst Alena Strelow.

Det blev til to underholdende timer, ikke mindst fordi politikeren konfronteredes med masser af tanker og ideer, stedets nye præst har.

- Glæder mig til at arbejde sammen med hende – og alle andre i vores kvarter, siger Christian Dirschauer efter mødet.

Efter mødet arbejdede Dirschauer videre med indretningen af sit kreds-kontor. Den officielle indvielse er planlagt til sidst i maj.

Pastor Alena Strelow og SSW-landdagsmedlem Christian Dirschauer ved Skt. Hans Kirke. (Foto: privat)

HEUTE

Minderheitenkonferenz online

Die internationale FUEN-Konferenz "Minderheitenschutz und Volksgruppenrechte unter besonderer Berücksichtigung der Länder in Mittel- und Mitteleuropa" wird am heutigen 29. April mit dem Thema Minderheitenschutz in den Ländern Estland, Ukraine und Bulgarien fortgesetzt. Die Online-Konferenz zum Minderheitenschutz in den Ländern Estland, Ukraine und Bulgarien findet von 15:00-17:30 Uhr MEZ statt und wird live übertragen - in englischer, deutscher oder russischer Sprache. Die Auftaktkonferenz im vergangenen Oktober bot ein Gesamtbild des Minderheitenschutzes und der Volksgruppenrechte in Deutschland, Polen, Rumänien und Slowenien - aus theoretischer und praktischer Perspektive von Wissenschaft, Politik und nationalen Minderheiten. Im Februar 2021 wurden die Länder Österreich-Italien-Tschechische Republik vorgestellt, gefolgt von dem Trio Slowakei, Ungarn und Kroatien im März. Und last but not least geht es diesmal um Estland-Ukraine-Bulgarien. Die Online-Konferenzreihe erfüllt den Anspruch, eine Fachtagung zu organisieren, auf der sich zahlreiche deutsche und europäische VertreterInnen aus Wissenschaft und Politik sowie aus den Reihen nationaler Minderheiten und Volksgruppen

austauschen können. Die Fachtagung soll dazu beitragen, einen Überblick darüber zu gewinnen, inwieweit die bestehenden Vereinbarungen des Europarates einerseits und mögliche neue Rechtsschutzelemente im Rahmen der EU andererseits dazu beitragen können, das Niveau des Minderheitenschutzes im europäischen Kontext zu verbessern. Die Diskussionen und Debatten finden auf einer Online-Plattform statt, wobei eine Simultanübersetzung in Englisch, Deutsch und Russisch zur Verfügung stehen wird.

Wer nicht alle drei Sprachen spricht oder sich aktiv an der Diskussion beteiligen und Fragen formulieren möchte, wird gebeten, sich auf der Website der Konferenz, <https://minorityconf.org/> zu registrieren. Die Konferenz wird auch auf dem YouTube-Kanal der FUEN live in der Originalsprache der ReferentInnen gestreamt: <https://bit.ly/3ky0dZl> Die Veranstaltung wird in Zusammenarbeit mit der Kulturstiftung der Deutschen Vertriebenen für Wissenschaft und Forschung organisiert.

FORLIG/ INDFØDSRET

Aftale udvidet

Regeringspartiet Socialdemokratiet har med Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance foretaget et supplement til aftalen om indfødsret for danske sydslesvigere, oplyser Dansk Generalkonsulat i Flensborg.

For dansksindede sydslesvigere med bopæl i Sydslesvig betyder det, at deres mindreårige børn fremover kan få dansk statsborgerskab med deres forældre, hvis barnet er/ har været i dansk skole/ daginstitution.

Endvidere vil hele byen Kiel fremover også blive betragtet som en del af Sydslesvig, hvilket er af betydning for ansøgere, der er født, opvokset eller bosiddende i Kiel.

For dansksindede sydslesvigere med bopæl i Danmark skal der fremover kun forelægges dokumentation for tilknytning til danske forhold i Sydslesvig ved ophold udover 5 år efter endt skolegang.

Se aftalen: <https://uim.dk/filer/nyheder-2021/aftale-om-indfodsret.pdf>

MINDRETALLET BLEV HØRT

I sit nyhedsbrev til MFere m.fl. noterer SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen sig, at "det netop vedtagne forlig om ændring af Indfødsretsloven er et symbol på, at de dansksindede syd for grænsen tilhører det danske fællesskab. Passende står der i forligsteksten, at »det danske mindretal i Sydslesvig er historisk set en del af Danmark. Det skal derfor være muligt for dansksindede syd for grænsen, som har et stærkt tilknytningsforhold til Danmark, at opnå dansk statsbor-

gerskab«.

Ændringerne af Indfødsretsloven har taget højde for tre punkter, dansksindede fra Sydslesvig havde beklaget efter ændringerne tilbage i 2018. Det betyder, at mindreårige sydslesvigere fremover kan få dansk statsborgerskab med deres forældre, hvis de mindreårige har været i dansk institution.

Endvidere betragtes hele Kiel Kommune fremover som en del af Sydslesvig, hvilket er af stor betydning for sydslesvigere, der er født, opvokset eller bosiddende i Kiel.

Desuden skal sydslesvigere med bopæl i Danmark fremover kun forelægge dokumentation for tilknytning til danske forhold i Sydslesvig ved ophold udover 5 år efter endt skolegang.

Nyhedsbrevet afrundes med en konstatering af, at "alle tre lempelser kommer efter henvendelser fra sydslesvigere, og det er glædeligt, at regeringen i Danmark har lyttet til os, der hører til det danske fællesskab."

RENDSBORG

Digital generalforsamling med valg af formandskab

SSF Rendsborg by gennemfører sin generalforsamling 6. maj kl. 19 som video-møde med vedtægtsbestemt dagsorden og valg. Eftersom formand Margret Mannes og næstformand Bente Lange fratræder, skal der udover de almindelige valg altså også vælges nyt formandskab. For at man kan modtage linket til mødet (på Teams), er det nødvendigt, at man tilmelder sig pr. e-mail på dor-the@syfo.de. Sammen gennemføres en test, hvis det ønskes.

Ved spørgsmål står sekretariatet til rådighed med teknisk hjælp på tlf. 04351 2527.

Afstemningen gennemføres anonymt via voiceUP! Linket modtager man under mødet.

Forslag til dagsorden m.fl. skal mailes endnu i dag.

DIGITALT

Grundet corona-pandemien bliver

SSW-LANDSMØDE 8. MAJ

Med kandidatopstilling

Sydslesvigsk Vælgerforening indkalder sine delegerede og indbyder andre interesserede medlemmer til landsmøde lørdag den 8. maj kl. 10 på A.P. Møller Skolen i Slesvig. Dagsordenen omfatter foruden rutinepunkterne noget mere spændende:

- valg af valgkreds-kandidater til forbunds-dagsvalget 2021 i valgkredsene 1/Flensborg-Slesvig, 2/Nordfrisland-Ditmarsken, 4/Rendsborg-Egernfærde, 5/Kiel og 7/Pinneberg med Helgoland,
- valg af SSWs landsliste til forbunds-dagsvalget 2021,
- vedtagelse af SSWs valgprogram til forbunds-dagsvalget 2021 samt
- behandling af indkomne beslut-

ningsforslag og resolutioner. I valg-handlingen omkring opstilling af kandidater til forbunds-dagsvalget må kun delegerede med tysk statsborgerskab stemme.

Tilmelding til landsmødet er påkrævet til SSWs landssekretariat på 0461-144 08 310 eller info@ssw.de – senest mandag 3.5.

De delegerede kan indtegne sig fra kl. 8.

For at mindske smitterisikoen skal der forelægges en negativ Corona-test. Der er mulighed for at lade sig teste ved indgangen i tidsrummet kl. 8-10. SSW anbefaler dog alle at lade sig teste dagen før for at undgå lange køer og tidsforhalingen op til landsmødet.

NEUE BUCHSERIE

Das neue Buch des Nordfriisk Instituut erzählt anhand von Liedern nordfriesische Geschichte nach 1945. Autor Claas Riecken (l.) und Institutsdirektor Christoph G. Schmidt präsentieren es pandemiekonform ohne Publikum auf dem Deich bei Schlüttsiel. (Foto: Franziska Böhmer)

Nordfriesische Geschichte in Liedern

Eigentlich sollte es eine musikalisch-historisch-literarische Party werden. Aber wie so vieles kann auch die geplante Vorstellung des neuen Buches aus dem Nordfriisk Instituut nicht so erfolgen wie gedacht. Die Feier wird nachgeholt, aber die „Nordfriesische Geschichte in Liedern, Bd.1“ ist ab sofort zu bekommen.

Knut Kiesewetters Lied vom „Fresenhof“, eine militärfreie Version von „Lilli Marleen“ auf Helgoländer Friesisch, der festlandfriesische „Biikensung“ von 1974, aber auch „Nun danket alle Gott“, friesische Kinderlieder zu bekannten Melodien, Kalle Johannsens Vertonung eines Gedichtes von Jens Mungard, der im Konzentrationslager Sachsenhausen ums Leben kam, oder auch das bekannte „Westerland“ von den „Ärzten“ – bestimmte Musik verbinden viele mit besonderen Momenten, mit Erinnerungen, mit einem bestimmten Lebensgefühl, und das gilt auch für soziale Gemeinschaften wie die (Nord-)Friesen.

Das neue Buch des Nordfriisk Instituut kommt nicht gerade alltäglich daher: Es ist ein Geschichts-, ein Geschichten- und ein Musikbuch in einem. Band 1 umfasst die Zeit von den Nachkriegsjahren bis heute; drei weitere Bände sind geplant und sollen sich nach und nach den früheren Epochen widmen.

EIN JAHR

Fast ein Jahr hat der Historiker Claas Riecken an diesem Buch gearbeitet, mit Zeitzeugen gesprochen, Archive besucht und aus der Fülle möglicher Themen ausgewählt, um diesen ersten Teil einer „Liedergeschichte“ zu schreiben.

23 Lieder, die für die Geschichte und Kultur der Nordfriesen ab 1945 eine Rolle gespielt haben oder exemplarisch für bestimmte Stile und Vorlieben stehen, entfalten ein Panorama an nordfriesischer Geschichte aus den letzten knapp acht Jahrzehnten. Anhand von Biografien der Textdichter, Lebensläufen der Komponisten,

von Inhalten der Lieder, ihrer Motivation und Verwendung beleuchtet der Autor den wechselnden Zeitgeist, die Suche nach friesischer Identität, die „große Politik“ und das sich verändernde Regionalbewusstsein; an Beispielen werden vergebliche Versuche geschildert, Plattdeutsch und Friesisch im Pop zu etablieren, aber auch Auswüchse des Massentourismus und der hemmungslosen Vermarktung eines friesisch-plattdeutsch tümelnden Lebensgefühls. Die meisten der vorgestellten Lieder sind in friesischer Sprache verfasst, einige in Platt- und Hochdeutsch; durchweg sind deutsche Übersetzungen beigefügt.

ZUGABEN

Der Direktor des Nordfriisk Instituut, Christoph G. Schmidt, der auch über eine klassisch-musikalische Ausbildung verfügt, hat zwei „Zugaben“

aus der Popmusik beigesteuert, vor allem aber für die meisten der vorgestellten Lieder stilistisch passende Begleit- und Chorsätze geschrieben. So ist es zugleich ein Musizierbuch, welches durch Singen und Spielen ermöglicht, Personen, Emotionen und Entwicklungen der neueren Geschichte der Nordfriesen über die zugehörige Musik zu spüren und so mitzerleben.

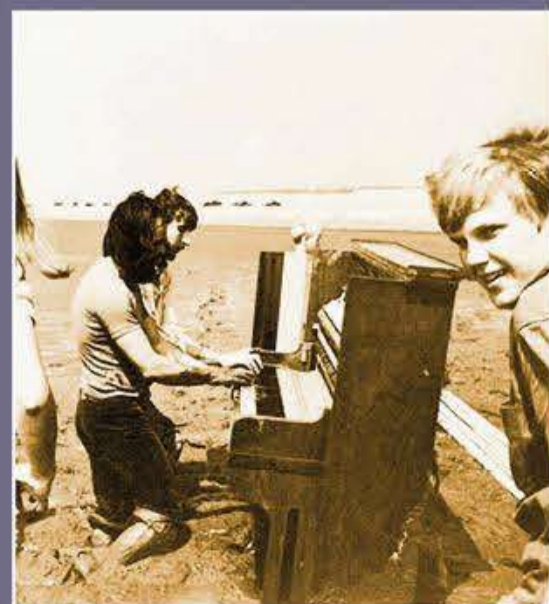
Das Buch umfasst 212 Seiten, 23 Lieder mit Noten und Sätzen und kostet 24,90 €. Es kann im Buchhandel bzw. beim Nordfriisk Instituut erworben werden.

Die festliche Präsentation mit vielen Musikerinnen und Musikern soll nachgeholt werden, sobald die Pandemie es wieder zulässt, verspricht Institutsdirektor Schmidt.

Claas Riecken

Nordfriesische Geschichte in Liedern

Band 1: 1945-2020

Umschlagvorderseite. (Foto: Franziska Böhmer)